

ZARZĄDZENIE
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W ŁODZI
z dnia 6 czerwca 2017 r.
w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Ruda Chlebacz”

Na podstawie art. 19 ust. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2016 r., poz. 2134, ze zm.¹) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się plan ochrony dla rezerwatu przyrody „Ruda Chlebacz” zwanego dalej „rezerwatem”.

§ 2. 1. Celem ochrony w rezerwacie jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych fragmentu łągu olszowego ze stanowiskiem widłaka wronca *Huperzia selago*.

2. Przyrodniczymi i społecznymi uwarunkowaniami realizacji celu ochrony, o którym mowa w ust. 1, są:

- 1) potrzeba ochrony cennego fragmentu lasów bagiennych i łągowych;
- 2) położenie rezerwatu w całości na gruntach należących do Skarbu Państwa, zarządzanych przez Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe, Nadleśnictwo Skierniewice;
- 3) naturalny charakter rezerwatu i duża dynamika naturalnych procesów przyrodniczych zachodzących w jego ekosystemach;
- 4) występowanie rzadkich, chronionych i zagrożonych siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin, zwierząt i grzybów;
- 5) położenie rezerwatu na terenie Bolimowskiego Parku Krajobrazowego;
- 6) położenie rezerwatu na terenie obszaru Natura 2000 Dolina Rawki PLH100015.

§ 3. Identyfikację oraz określenie sposobów eliminacji i ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków na obszarze rezerwatu przedstawia tabela stanowiąca załącznik nr 1 do zarządzenia.

§ 4. Cały obszar rezerwatu podlega ochronie czynnej.

§ 5. Określenie działań ochronnych na obszarze ochrony czynnej, z podaniem ich rodzaju, zakresu i lokalizacji, przedstawia tabela stanowiąca załącznik nr 2 do zarządzenia oraz mapa stanowiąca załącznik nr 3.

§ 6. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Regionalny Dyrektor Ochrony
Środowiska w Łodzi

Kazimierz Perek

¹ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 1936, z 2016 r. poz. 2249 i 2260, z 2017 r. poz. 132.

Identyfikacja oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków na obszarze rezerwatu

Lp.	Identyfikacja zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposoby eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków
1.	Przekształcenia szaty roślinnej uwarunkowane obniżaniem się poziomu wód gruntowych.	Monitoring poziomu wód gruntowych w celu ustalenia, czy zjawisko ma charakter fluktuacji, czy jest kierunkowe oraz określenie przyczyn i możliwości ich eliminacji.
2.	Możliwość ekspansji obcych gatunków roślin, w szczególności czeremchy amerykańskiej.	Monitoring stanu populacji czeremchy amerykańskiej w rezerwacie oraz ewentualne podjęcie działań w celu jej ograniczenia.
3.	Możliwość wystąpienia nadzwyczajnych zagrożeń zewnętrznych i wewnętrznych.	Kontrola rezerwatu przez sprawującego nadzór i zarządcę terenu nie rzadziej niż raz na 4 lata w celu identyfikacji zagrożeń i ewentualnego podjęcia kroków zaradczych.

Określenie działań ochronnych na obszarze ochrony czynnej, z podaniem ich rodzaju, zakresu i lokalizacji.

Lp.	Rodzaj działań ochronnych	Zakres działań ochronnych	Lokalizacja działań ochronnych
1.	Monitoring stanu ekosystemów poprzez ocenę dynamiki szaty roślinnej oraz zasobów rozkładającego się drewna. Ocena pokrycia powierzchni przez czeremchę amerykańską.	Trzykrotnie, w 5, 10 i 15 roku obowiązywania planu na wskazanych powierzchniach kołowych, poprzez wykonanie na każdej powierzchni standardowego zdjęcia fitosocjologicznego, oceny objętości zasobu martwego drewna oraz pokrycia nalotu i podrostów drzew. Inwentaryzacja i ocena pokrycia powierzchni przez czeremchę amerykańską z naniesieniem zinwentaryzowanych skupień na mapę.	Cały obszar rezerwatu, pow. wokół punktów oznaczonych na mapie w zał. 3.
2.	Ograniczenie występowania czeremchy amerykańskiej	Fakultatywnie, w przypadku stwierdzenia wzrostu jej liczebności, i pokrycia terenu przekraczającego 5%, wycinka wszystkich osobników z całej powierzchni z usuwaniem odrostów lub karczowaniem szyi korzeniowej (zakres i wybór metody do ustalenia w trakcie lustracji rezerwatu).	Cały obszar rezerwatu
3.	Monitoring wahań poziomu wody w rezerwacie	Przez okres 5 lat ,od 1 lub 2 roku realizacji planu, nie rzadziej niż raz na dobę, za pomocą elektronicznego miernika (divera) zainstalowanego w centralnej części rezerwatu. Analiza, uwzględniająca dostępne dane IMGW dotyczące wielkości opadów, po 3 i 5 latach.	Centrum rezerwatu

Mapa lokalizacji działań ochronnych

Uzasadnienie

Plan ochrony dla rezerwatu przyrody „Ruda Chlebacz” jest dokumentem określającym sposoby ochrony w celu zachowania ze względów naukowych i dydaktycznych fragmentu łągu olszowego ze stanowiskiem widłaka wronca *Huperzia selago*. Dla właściwego funkcjonowania rezerwatu i jego ochrony plan ochrony zgodnie z art. 20 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2016 r., poz. 2134, ze zm.) sporządza się na okres 20 lat. Zgodnie z art. 19 ust. 6 ustawy o ochronie przyrody regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia w drodze zarządzenia plan ochrony dla rezerwatu przyrody, sporządzony na podstawie w art. 20 ww. ustawy.

Rezerwat leży na terenie obszaru Natura 2000 Dolina Rawki PLH100015, który posiada plan zadań ochronnych ustanowiony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 25 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Rawki PLH100015 (Dz. Urz. Woj. Łódz. z 2014 r., poz. 1510,) i zmieniony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 1 lipca 2016 r. w sprawie zmiany zarządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Rawki PLH10001 (Dz. Urz. Woj. Łódz. z 2016 r., poz. 2875). Określone w projekcie planu ochrony rezerwatu oraz w planie zadań ochronnych obszaru Natura 2000 działania nie wykluczają się.

Projekt planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Ruda Chlebacz” został zaopiniowany pozytywnie przez Nadleśnictwo Skierniewice pismem z dnia 27 lutego 2017 r., zaopiniowany /pozytywnie/negatywnie/ przez Radę Gminy Skierniewice Uchwałą Nr ..., z dnia ..., zaopiniowany pozytywnie przez Regionalną Radę Ochrony Przyrody w Łodzi uchwałą Nr 1/2017, z dnia 21 marca 2017 r. Projekt zarządzenia w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „...” został uzgodniony przez Wojewodę Łódzkiego pismem znak ..., z dnia ...

Obwieszczeniem z dnia ..., znak ..., Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi zawiadomił o możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu poprzez zapoznanie się z projektem planu ochrony i możliwość składania uwag i wniosków. Informacja została podana do publicznej wiadomości zgodnie z art. 19 ust. 1a ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2016 r., poz. 2134, ze zm.), art. 3 ust. 1 pkt. 11, art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 353, z późn. zm.) i rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sporządzenia projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody (Dz. U. Nr 94, poz. 794) oraz art. 49 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23). Zgłoszono następujące uwagi/Nie zgłoszono uwag w związku z udziałem społeczeństwa.

Jako potencjalne zagrożenia dla przyrody rezerwatu zidentyfikowano obniżanie się poziomu wód gruntowych oraz możliwość ekspansji obcego gatunku krzewu – czeremchy amerykańskiej. Całość obszaru rezerwatu objęto ochroną czynną umożliwiającą planowanie i realizację działań ochronnych. Na okres obowiązywania planu ochrony nie zaplanowano obligatoryjnie realizowanych zabiegów ochronnych, jako sposób ochrony wskazując umożliwienie przebiegu

bez ingerencji naturalnych procesów przyrodniczych. Jedynie w przypadku wzrostu liczebności obcego gatunku inwazyjnego - czeremchy amerykańskiej, fakultatywnie dopuszczono i zaplanowano działania zmierzające do jej usunięcia z terenu rezerwatu.

Wskazano sposoby i określono zakres monitoringu stanu ochrony przedmiotów ochrony. Z uwagi na zaobserwowane obniżanie się poziomu wód gruntowych w rejonie rezerwatu, powodujące przekształcenia jego ekosystemu, zaplanowano monitoring zjawiska tego pozwalający poszerzyć wiedzę o jego przebiegu i przyczynach oraz podjąć ewentualne środki zaradcze.

W celu identyfikacji zagrożeń nadzwyczajnych i ich eliminacji wskazano potrzebę kontroli rezerwatu przez sprawującego nadzór tj. Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Łodzi i zarządzającą terenem nie rzadziej niż raz na 4 lata.

Ze względu na uwarunkowanie przyrodnicze rezerwatu nie wskazano miejsc, w których może być prowadzona działalność wytwórcza, handlowa i rolnicza, jak również nie wskazano obszarów udostępnianych dla celów naukowych, edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych, sportowych, amatorskiego połowu ryb i rybactwa. Udostępnianie rezerwatu w celu badań naukowych należy rozpatrywać na podstawie art. 15 ust. 1 pkt. 24 ustawy o ochronie przyrody. Mając na uwadze dbałość o zachowanie celu ochrony rezerwatu przyrody we właściwym stanie, uzyskanie indywidualnej zgody na prowadzenie ww. czynności gwarantuje nadzór nad ich rodzajem i metodyką.

Koszt przewidzianych planem ochrony obligatoryjnych działań monitoringowych to około 18tys. zł, w tym około 9 tys. zł, to koszt monitoringu szaty roślinnej oraz około 9 tys. zł - koszt instalacji miernika poziomu wody oraz dwukrotne generowanie i analiza danych. Koszt zabiegu usuwania czeremchy amerykańskiej (do poniesienia fakultatywnego) oceniono na około 13 tys. zł.

Nie wprowadzono dodatkowych ustaleń do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Skierniewice, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, planów zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego dotyczących eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych.